

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Miejskiej w Warce

z dnia 26 listopada 2020 r.

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Warka
na lata 2021-2024**

WSTĘP

Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Powyższy akt prawny określa szczegółowo zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wielu służb, a także zmiany świadomości społecznej.

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy ofiarom i sprawcom, konieczne jest na wstępie zdefiniowanie najważniejszych pojęć związanych z tym zagadnieniem. Zgodnie z definicją, zawartą w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - **przemoc w rodzinie** jest to *działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.*

Definicję osoby najbliższej znajdujemy zarówno w art. 115 § 11 Kodeksu karnego jak i w art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Osobami najbliższymi są: małżonek, dzieci, rodzice, rodzeństwo, powinowaci, przysposobieni oraz ich małżonkowie, osoby pozostające we wspólnym pożyciu, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeks karny, który stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

1. **Przemoc fizyczna** – w swej czynnej postaci przybiera działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, duszenie, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni. Forma bierna przemocy fizycznej przejawia się w zakazach mówienia, chodzenia, załatwiania potrzeb fizjologicznych lub zamknięciu osoby doznającej przemocy w areszcie domowym.
2. **Przemoc psychiczna** – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystujące różnorodne mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągła krytyka, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie, odmawianie pożywienia, zmuszanie do wykonywania upokarzających czynności, sprowadzanie do domu osób nieakceptowanych przez domowników. Przemoc psychiczna może polegać również na niszczeniu przedmiotów mających wartość dla osoby poniżanej, zmuszaniu jej do opuszczania domu itp. Przemoc psychiczna nie pozostawia śladów widocznych „gołym okiem”, nie ma dla niej skali aby można było ustalić rozmiar krzywdzenia psychicznego.
3. **Przemoc seksualna** – to zmuszenie osoby (ofiary) do aktywności seksualnej wbrew jej woli, bez pytania o jej zgodę, jak również w sytuacji gdy obawia się odmówić sprawcy. Przymus polega na bezpośrednim użyciu siły fizycznej przez sprawcę, na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. W przypadku dzieci częściej używa się określenia dziecko wykorzystywane seksualnie. Dziecko wykorzystywane seksualnie to każda jednostka ludzka w wieku bezwzględnej ochrony, którą osoba dojrzała seksualnie naraża na jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest seksualne zaspokojenie osoby dorosłej. W Polsce określono ten wiek na 15 lat. Oznacza to, że każdy kontakt o charakterze seksualnym osoby dorosłej z osobą poniżej 15 roku życia jest wykorzystaniem seksualnym, nawet, jeśli dziecko wyraziło zgodę na kontakt seksualny.
4. **Przemoc ekonomiczna** – działanie mające na celu doprowadzenie do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy. Przykładem przemocy ekonomicznej jest odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie ofierze podjęcia pracy,

niezaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych rodzinie, okradanie, zmuszanie do zaciągania kredytów bądź pożyczek wbrew woli np. współmałżonka.

5. **Zaniedbanie** – zjawisko społeczne, które odnosi się w szczególności do relacji opartej na zależności w szczególności: rodzic - dziecko, opiekun – osoba nieporadna (z uwagi na wiek lub niepełnosprawność). Charakteryzuje je niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych i emocjonalnych osoby zależnej oraz brak zapewnienia właściwej uwagi, troski, opieki ze strony osób najbliższych.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

1. **Faza narastającego napięcia** – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.
2. **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji, ofiary pod wpływem silnych emocji spowodowanych doznaną krzywdą decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie na policję, podjąć inne działania.
3. **Faza miodowego miesiąca** – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, miłości. Sprawca obiecuje poprawę, deklaruje, że nigdy się to nie powtórzy, jest miły i troskliwy. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy sprawcy, ponieważ pragnie by to była prawda. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy, wycofuje skargi. Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy spowodowanym wzrostem napięcia.

Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu, a akty przemocy stają się coraz bardziej brutalne i niebezpieczne dla ofiary.

Skutki przemocy:

1. **Skutki indywidualne** – osoby uwikłane w przemoc, a więc ofiary przemocy oraz jej sprawcy ponoszą skutki o charakterze indywidualnym. Osoby dorosłe doznające przemocy

mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu lub/i depresji, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa.

Skutkiem przemocy mogą być też: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwo, bezdomność.

W przypadku dzieci - ofiar przemocy – skutkiem może być śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstw, trwałe kalectwo. Skutkiem mogą być też: urazy fizyczne, zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, sięganie po środki psychoaktywne, uzależnienie, prostytuowanie się, konflikty z prawem, przejawianie zachowań agresywnych, nieprawidłowo rozwijająca się osobowość, zaburzony proces socjalizacji, demoralizacja, trudności wychowawcze, trudności w nauce oraz problemy w życiu dorosłym.

Sprawcy przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony lub samobójstwa (najczęściej po zabójstwie ofiary), mogą doznać urazów, trwałego kalectwa. Skutkiem może też być bezdomność. Najczęściej dotyczy ona osób, które opuściły zakład karny.

2. Skutki społeczne – Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby bezpieczeństwa. Przeżywają też wiele negatywnych uczuć: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Niektóre z nich próbują radzić sobie z negatywnymi uczuciami sięgając po środki uzależniające. Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna

się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi – zarówno rówieśników jak i dorosłych. W taki sposób liczba osób pośrednio dotkniętych skutkami przemocy w rodzinie rozszerza się na osoby obce. Dorosli, którzy doświadczyli przemocy w rodzinie, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. Krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą wie, że rozszerza się ona na następne pokolenia.

3. Skutki ekonomiczne – Przemoc w rodzinie niesie za sobą również skutki ekonomiczne. Ponosi je każdy obywatel. Skutki ekonomiczne związane z systemowym wsparciem osób uwikłanych w przemoc, można zobrazować poprzez wskazanie instytucji bezpośrednio lub pośrednio zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.

Podstawą do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest świadomość, że:

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca.

Zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doświadczającej przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy w rodzinie.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Warka.

I. PODSTAWY PRAWNE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Warka na lata 2021-2024 stanowi realizację uregulowania zawartego w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn.zm.), zgodnie z którym:

„Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;*
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;*
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;*
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych”.*

Program będzie realizowany w oparciu o następujące przepisy prawne:

1. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn.zm.)
2. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn.zm.)
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 76/2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r.
4. Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 1876)
5. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359)
6. Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 360 z późn.zm.)
7. Ustawę z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327)
8. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 z późn.zm.)
9. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Postępowania Karnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 30 z późn.zm.)
10. Ustawę z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 713 z późn.zm.)
11. Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 685).

II. ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Warka, a w szczególności:

1. Osób zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Osób doświadczających przemocy w rodzinie.
3. Osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Świadków przemocy w rodzinie.
5. Podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, których obszarem działania jest Gmina Warka.

III. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Warka na lata 2021 – 2024 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce przy współpracy z:

1. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warce.
2. Urzędem Miejskim w Warce.
3. Placówkami oświatowo-wychowawczymi, takimi jak:
  - a) szkoły,
  - b) przedszkola,
  - c) świetlice opiekuńczo-wychowawcze.
4. Centrum Sportu i Rekreacji w Warce.
5. Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Warce.
6. Stowarzyszeniem Na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „TĘCZA” w Warce.
7. Sądem Rejonowym w Grójcu.
8. Prokuraturą Rejonową w Grójcu.
9. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu.
10. Komendą Powiatową Policji w Grójcu.
11. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Warce.
12. Kościołami.
13. Organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie prewencji.

IV. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE WARKA

Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Warka na lata 2021-2024 poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy w Gminie Warka przygotowanym na podstawie danych gromadzonych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny przy nim działający.

Cele i kierunki działania określone w Programie działania mają charakter ramowy i mogą podlegać modyfikacjom. Realizacja Programu powinna przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy w Gminie Warka.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce wspiera rodziny zmagające się z problemem przemocy domowej. W latach 2017 – 2019 liczba rodzin z problemem przemocy objętych pomocą Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stopniowo się zmniejszała. Natomiast w I połowie 2020 roku liczba rodzin z problemem przemocy utrzymała się na poziomie roku 2019, co przedstawia poniższa tabela.

Rodziny, którym w latach 2017 – 2020 Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce przyznał pomoc z powodu wystąpienia przemocy w rodzinie.

Powód przyznania pomocy	2017 rok	2018 rok	2019 rok	I – VI 2020 r
Przemoc w rodzinie	6	4	2	2

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warce

Mimo, że w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, to o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Problem przemocy wymaga podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Zmniejszenie rozmiarów przemocy w rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania wielu służb i organizacji.

Procedura „Niebieskie Karty” jest przykładem łączenia kompetencji różnych służb.

Głównym celem tej procedury jest rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systematycznego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Podstawą skuteczności procedur i oferowanej pomocy jest współpraca przedstawicieli różnych służb na rzecz osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie.

W Gminie Warka działa powołany w 2011 roku Zespół Interdyscyplinarny. Takie kompleksowe działanie specjalistów z różnych dziedzin, na rzecz rodzin dotkniętych problemem gwarantuje szybki przepływ informacji, wielodyscyplinarną pomoc, a tym samym podejmowanie skutecznych działań pomocowych.

Pracę Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na terenie gminy Warka przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 1. Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	I-VI 2020
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę	32	20	16	15
Liczba „Niebieskich Kart-A”, które zostały założone w toku trwania tej samej procedury	3	3	4	0
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-C” przez członków zespołu dyscyplinarnego/grupy robocze	34	23	21	13

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Warka na lata 2021-2024

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-D” przez członków zespołu dyscyplinarnego/grupy robocze	15	11	8	8
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	32	20	16	15

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego

Tabela 2. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

Rodzaj działania	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	I-VI 2020
Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	5	5	7	3
Liczba utworzonych grup roboczych	32	20	16	15
Liczba posiedzeń grup roboczych	135	108	83	43

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego

Analiza powyższych danych wskazuje na stopniowe zmniejszanie się zjawiska występowania przemocy w Gminie Warka w latach 2017-2019 oraz wzrost zjawiska występowania przemocy w Gminie Warka w I poł. 2020 roku w stosunku do poprzedniego roku.

Ilość wszczętych procedur „Niebieskie Karty” nie odzwierciedla jednak istoty problemu przemocy występującej na terenie gminy Warka. Rozpoznanie przemocy i wypełnienie „Niebieskiej Karty” to początek podjętych działań. Każdy z realizatorów Programu ma w swoich ustawowych zapisach możliwość i obowiązek korzystania z pomocy innych osób, instytucji i organizacji, a także podejmowania współpracy, gdy zostanie o to poproszona. W przypadku przemocy w rodzinie działania indywidualne nie przynoszą

pożądanych efektów. Zastosowanie procedury „Niebieskie Karty” nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc w rodzinie występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć.

V. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie i zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochrona i udzielenie wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Program ma także na celu podnoszenie świadomości społecznej i zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom dotkniętym tym problemem poprzez spójne działanie wszystkich zaangażowanych służb.

Cel główny będzie realizowany poprzez cele szczegółowe.

Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości wobec zjawiska przemocy w rodzinie, zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie;
2. Rozwijanie profilaktyki przemocy w rodzinie adresowanej do różnych grup społecznych, stała edukacja środowiska lokalnego poprzez ulotki, broszury, itp.;
3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie;
4. Zwiększenie dostępności i efektywności pomocy niesionej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w zależności od ich sytuacji i potrzeb poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia socjalnego, pomocy finansowej, pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, interwencji kryzysowej i psychoterapii.

VI. ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU

Głównym zakładanym efektem Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.

Wśród zakładanych efektów realizacji Programu znajdują się:

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy w rodzinie i innych doświadczeń kryzysowych.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.
4. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom doświadczającym kryzysów życiowych oraz sprawcom przemocy w rodzinie.
5. Poszerzenie świadomości społecznej w zakresie dostępnych form pomocy i instytucji działających w tym zakresie.
6. Dotarcie z różnymi formami pomocy do grup i środowisk marginalizowanych i pozbawionych dostępu do pomocy specjalistycznej.
7. Współpraca pomiędzy specjalistami, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób doświadczających przemocy.

VII. ZADANIA DO REALIZACJI

L.p.	ZADANIE	DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY
1.	Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Warka na temat	• Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród	2021-2024	- Zespół Interdyscyplinarny - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Warka na lata 2021-2024

	zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy.	<p>lokalnej społeczności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. <p>Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Miejskiego w Warce i M-GOPS w Warce.</p>		<p>- Urząd Miejski w Warce</p> <p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warce</p> <p>- Placówki oświatowe</p> <p>- Komisariat Policji w Warce</p>
2.	Zwiększenie dostępności i efektywności prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej. • Podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. • Praca Zespołu Interdyscyplinarnego i wykonywanie czynności zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Inicjowanie i prowadzenie procedury Niebieskiej Karty. • Praca Grup Roboczych Zespołu 	2021-2024	<p>-Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce</p> <p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warce</p> <p>- Placówki oświatowe</p> <p>- Komisariat Policji w Warce</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu</p>

		<p>Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których dochodzi do przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym. • W ramach profilaktyki rozpowszechnianie wiedzy poprzez prelekcje, spotkania z osobami z zewnątrz z dziećmi i młodzieżą szkolną a także z rodzicami. • Organizowanie konkursów i spotkań dla młodzieży szkolnej w ramach profilaktyki przemocy, aby uwrażliwić młodzież na potrzeby rówieśników oraz innych osób. • Realizacja programów zewnętrznych. • Organizowanie porad psychologicznych i prawnych dla osób dotkniętych problemem		
--	--	---	--	--

		<p>przemocy oraz porad psychologicznych dla sprawców przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motywowanie sprawców przemocy nadużywających alkohol do podjęcia leczenia odwykowego. • Kierowanie wniosków do GKRPA o podjęcie działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu. • Przekazanie do organów ścigania (Prokuratury, Policji) zawiadomień o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie. • Współdziałanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.		
--	--	--	--	--

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Warka na lata 2021-2024

3.	Zapewnienie schronienia i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, Ośrodkami Interwencji Kryzysowej. • Organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i dotkniętych przemocą (w miarę potrzeb). • Praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy. • Udzielanie pomocy finansowej . 	2021-2024	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce - Komisariat Policji w Warce - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warce
4.	Podniesienie poziomu wiedzy oraz umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej. • Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. 	2021-2024	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warce

		<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
--	--	---	--	--

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Systematyczne prowadzenie monitoringu i ewaluacji Programu pozwoli na sprawdzenie czy zostały zrealizowane zakładane cele oraz czy osiągnięto przewidywane efekty jego realizacji.

Podstawowym celem ewaluacji Programu jest udoskonalenie podejmowanych działań.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”,
- liczba protokołów z zebrań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba sprawozdań z prac Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych,
- liczba udzielanych porad, konsultacji, osób korzystających z porad specjalistycznych w Punkcie Konsultacyjnym działającym przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Warce,
- Liczba postępowań wobec sprawców przemocy,
- Liczba przeprowadzonych szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Ewaluacja pozwoli na:

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Warka,
- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Monitorowanie i ewaluację Programu będzie prowadził Zespół Interdyscyplinarny wraz z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Warce we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Dyrektora Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warce w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Warce sprawozdania z realizacji Programu oraz poprzez przedkładanie przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w Warce działającego przy Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Warce corocznie w terminie do dnia 31 marca Burmistrzowi Warki sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

IX. ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Środki finansowe na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 określa każdego roku uchwała budżetowa Gminy Warka.